

4.8.27. Dějiny umění

Seminář si volí studenti septim. Dotace předmětu je dvouhodinová.

Seminář je zaměřen na prohloubení znalostí učiva dějin umění, které studenti získali ve výtvarné výchově, dějepisu, občanské výchově nebo českém jazyce. Učivo doplňuje a dotváří celkový přehled studenta a umožňuje propojení mezioborových souvislostí v rámci jednotlivých předmětů. Student tak získává všeobecný přehled v oblasti umění a kultury lidské společnosti. Nedílnou součástí semináře je samostatná činnost studentů (diskuse a polemiky, interpretace a analýzy uměleckých děl, referáty). Velký důraz je kladen na zpracování seminární práce. Seminář zároveň studenty připravuje k maturitě a přijímacím zkouškám na vysoké školy kunsthistorického nebo uměleckého zaměření.

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován v septimě s hodinovou dotací 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v multimediální učebně (možnost použití dataprojektoru, PC, DVD přehrávače, případně interaktivní tabule) nebo mimo budovu školy (poznávání kulturních památek města)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k lepší motivaci

2. Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

3. Kompetence komunikativní

Žák:

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem
- žák efektivně využívá moderní informační technologie

Učitel:

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky aj.)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů apod.)

4. Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zohledňuje v průběhu výuky rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

5. Kompetence občanské

Žák:

- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků

6. Kompetence pracovní

Žák:

- při samostatné práci se koncentruje na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálu a zařízení ve škole i v každodenní praxi

SEPTIMA - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÝ BLOK)

ÚVOD DO STUDIA DĚJIN UMĚNÍ

výstupy	učivo
<p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim</p> <p>vysvětlí smysl poznávání minulosti a doloží je na příkladech</p> <p>objasní, proč je výklad minulosti variabilní a neuzavřený</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vymezení pojmu dějiny umění a mezioborové vztahy • základní terminologie • periodizace dějin umění • základní literatura

UMĚNÍ PRAVĚKU

výstupy	učivo
<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj člověka • zrod umění, šamanismus, umění paleolitu (pravěké sochařství, jeskynní malby, bydlení v pravěku)

<p>prožitků uvědomí si přínos pravěku v souvislosti s rozvojem řeči, myšlení a náboženství</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umění mezolitu, neolitu a eneolitu (výtvarné projevy prvních zemědělců, první vesnice a města, megalitické stavby, keramické kultury) • umění doby bronzové (zpracování kovů, kultury doby bronzové) • umění doby železné (technologie zpracování železa, kultury doby železné, keltské germánské umění)
<p>pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - PL MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - EP ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - ZPŽ</p>	
<p>přesahy do: Ge (septima): Místní region</p>	

UMĚNÍ STAROVĚKU

výstupy	učivo
<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>při interpretaci uměleckého díla ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o jeho struktuře a postavení v kontextu kulturního dění</p> <p>popíše způsob života a společenskou úroveň lidí v dané době</p> <p>chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi</p> <p>vyjmenuje umělecké díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období</p> <p>vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Egypt (periodizace, náboženství a společnost, architektura a bydlení, sochařství a malířství) • Mezopotámie (periodizace, náboženství a společnost, střídání kultur a jejich umění na území Mezopotámie) • umění starověkého Iránu (Elam, Médové, Peršané) • umění a kultura Syropalestinské oblasti • umění a kultura starověké Malé Asie (Chetitská říše, Lýdie) <p>Antika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egejské oblast doby bronzové (Kréta, Mykény, Trója) • antické Řecko (stěhování národů, náboženství a společnost, architektura archaického a klasického období, řecké stavební řády, bydlení ve starověkém Řecku, sochařství archaického, přísného a klasického stylu, vázové a nástěnné malířství, umění helénismu) • etruská kultura • antický Řím (náboženství a společnost, římská architektura, sochařství a malířství, bydlení ve starověkém Římě, umění pozdní doby) • starokřesťanské umění

pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - MV
 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - PD
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – OES

přesahy do:
 ČJL (septima): Literatura, SVS (septima): Stát a národ

UMĚNÍ STŘEDOVĚKU

výstupy	učivo
<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim</p> <p>chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi</p> <p>vyjmenuje umělecké díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období</p> <p>vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích</p> <p>používá základní prvky a názvosloví jednotlivých uměleckých slohů</p> <p>rozpozná hlavní znaky slohu</p> <p>zná polohové i časové zařazení země</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Byzanc (umění a společnost, nejdůležitější stavby a umělecká díla) • umění a kultura v období stěhování národů a v předkarolínském období (Vizigóti, Ostrogóti, Merovejci, Langobardi, Vikingové) • karolínské a otónské umění • umění a kultura Velké Moravy Románský sloh (úvod, periodizace, náboženství a společnost, architektonické názvosloví, románská architektura ve Francii, Itálii, Španělsku, Anglii, Německu a Rakousku, bydlení ve středověku a jeho vliv na lidovou architekturu, románské sochařství a malířství) • české románské umění (kultura a společnost, architektura, sochařství a malířství) Gotické umění (úvod, periodizace, náboženství a společnost, architektonické názvosloví, evropská gotická architektura a stavitelské umění katedrál, evropské gotické sochařství a malířství) • české gotické umění

pokrytí průřezových témat
 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - PRVO
 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ES
 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - KD

přesahy do:
 ČJL (septima): Literatura

UMĚNÍ NOVOVĚKU

výstupy	učivo
<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických</p>	<p>Renesance (úvod, periodizace, manýrismus, náboženství a společnost, architektonické názvosloví)</p> <ul style="list-style-type: none"> • umění italské renesance (architektura,

<p>souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <p>při interpretaci uměleckého díla ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o jeho struktuře a postavení v kontextu kulturního dění</p> <p>posoudí a interpretuje komunikační účinky uměleckého díla, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim</p> <p>chápe náboženské, politické a společenské souvislosti v dané zemi</p> <p>vyjmenuje umělecké díla a jejich tvůrce, popíše a podle znaků je zařadí do správného období</p> <p>vypráví o jednotlivých uměleckých dílech i jejich tvůrcích</p> <p>používá základní prvky a názvosloví jednotlivých uměleckých slohů</p>	<p>malířství a sochařství)</p> <ul style="list-style-type: none"> • umění zaalpské renesance (architektura, sochařství a malířství) • umění české renesance (architektura, sochařství, malířství) • umělecké řemeslo a bydlení v renesanci Baroko (úvod, periodizace, rokoko, náboženství a společnost, architektonické názvosloví) • umění baroka ve světě (architektura, malířství a sochařství) • umění baroka v Čechách (architektura, sochařství, malířství) • umělecké řemeslo a bydlení v baroku Klasicismus (kultura a společnost, architektura, sochařství a malířství) <p>19. století (úvod, periodizace, kultura a společnost)</p> <ul style="list-style-type: none"> • architektura historismu (pojmy, neogotika, neorenesance, neobaroko) • umění biedermyerera • sochařství a malířství romantismu • sochařství a malířství realismu <p>Symbolismus a secese (úvod, kultura a společnost, architektura, sochařství a malířství)</p> <p>20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> • impresionismus a postimpresionismus • architektura 1. poloviny 20. století • sochařství 1. poloviny 20. století • světové malířství 1. poloviny 20. století (umělecké směry: expresionismus, fauvismus, kubismus, dadaismus, futurismus, Pařížská škola, naivní umění, surrealismus) • české malířství 1. poloviny 20. století • abstraktní umění a jeho formy • umělecké směry 2. poloviny 20. století (op-art, pop-art, kinetické umění, konceptuální umění a jeho formy (land-art, body-art, happening, performace aj.), neoexpresionismus (Nová figurace), hyperrealismus, graffiti, streetart, instalace, mediální umění) • umělecké tendence konce 20. století a počátku 21. století (postmoderní umění, minimalismus, dekonstruktivismus, současná architektura, sochařství a malířství, současný design)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • současné regionální umění • památková ochrana, muzea a galerie (ČR, svět)
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - ŽE ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - VČP MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - KČPPMS , MMP	
přesahy do: ČJL (septima): Literatura, D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., Ge (septima): Místní region	